

Aan de raden van de aan GGD IJsselland deelnemende gemeenten
T.a.v.: griffier

Datum: 3 juli 2025
Kenmerknnummer: G25.000705 / J. Homburg
Telefoon: 06-23453778
Onderwerp: reactie op zienswijzen ontwerp-Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Beste leden van de gemeenteraad,

Op 9 april 2025 heeft GGD IJsselland de ontwerp-Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 toegezonden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. In de daaropvolgende periode van twaalf weken is aan de raden de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen. Zes van de elf gemeenten hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De betrokkenheid van uw raad bij de totstandkoming van de begroting en de waardering voor het werk van GGD IJsselland wordt op prijs gesteld.

Met deze brief stelt het dagelijks bestuur van GGD IJsselland u in kennis van de reactie op de ingebrachte zienswijzen en welke conclusies daaraan verbonden worden. In bijlage 1 Zienswijzen op Programmabegroting 2026 vindt u de kernboodschap of - oproep van iedere zienswijze. Mocht u geïnteresseerd zijn in de volledige tekst van een zienswijze, dan kunt u deze opvragen bij Astrid Musters, a.musters@ggdijselland.nl.

Reactie op zienswijzen

Kijken naar uitgaven

Vanwege de financiële vooruitzichten van gemeenten hebben negen van de elf IJssellandse gemeenten het algemeen bestuur op 7 oktober 2024 per brief gevraagd om 'ombuigingsmaatregelen' te verkennen. In dat licht spreken meerdere gemeenteraden in hun zienswijze waardering uit voor de door de GGD gemaakte analyse van het takenpakket en bijbehorende financieringsstromen. Op basis waarvan gekeken is naar mogelijkheden om efficiënter te werken en zo mogelijk kosten te besparen. Hiervan zijn meerdere mogelijkheden opgenomen in de rapportage analyse takenpakket en bijbehorende financieringsstromen.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijselland.nl
I www.ggdijselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Overigens hebben gemeenten en ook gemeenteraden, die geen zienswijze hebben ingediend, ons laten weten waardering te hebben voor de snelheid waarmee de analyse in volle breedte is gemaakt en hier een vervolg aan is gegeven.

Vijf van de zes zienswijzen roepen op tot het (kritisch) kijken naar mogelijkheden om structureel te besparen op de uitgaven, ook binnen de basistaken. Waarbij de meeste van deze zienswijzen ook concreet oproepen om de resultaten hiervan te verwerken in de kaderbrief en begroting 2027.

Bij de gemaakte analyse is binnen alle taakvelden gekeken naar verschillende producten. In de zoektocht naar mogelijkheden om efficiënter te werken en zo mede kosten te besparen, zijn we voornamelijk uitgekomen bij Jeugdgezondheidszorg. Dat ligt ook voor de hand, want dit product behelst meer dan 50% van onze begroting. Daarbij komt dat vanwege verschillende, veelal landelijke ontwikkelingen, zoals bezuinigingen, verschillende andere producten onder druk komen te staan.

Voor voorgaande ontwikkelingen, is zoals in de begeleidende brief bij de begroting aangegeven, de uitkomst nog onzeker en was het nog te vroeg deze financieel te vertalen in de programmabegroting. Met het algemeen bestuur is dan ook afgesproken om 2025 te gebruiken om op een aantal producten, zoals Forensische geneeskunde en Seksuele gezondheid, de ontwikkelingen te volgen. Daarnaast gebruiken we dit jaar om bestuurlijke keuzes te maken op Infectieziektebestrijding en Jeugdgezondheidszorg. Keuzes die er ook toe moeten leiden dat de verkende mogelijkheden om efficiënter te werken en mede kosten te besparen, geëffectueerd worden. Waarbij het ook gaat om het maken van keuzes om te investeren in producten. Dit om te voorkomen dat de GGD niet meer adequaat de publieke gezondheid in onze regio kan blijven bewaken en bevorderen.

De afspraken met het algemeen bestuur leiden er dan ook toe dat we in 2025 kijken naar onze uitgaven om deze te kunnen vertalen in de volgende kaderbrief en begroting c.q. meerjarenraming. Dit tijdpad sluit dan ook goed aan op het tijdpad in de betreffende zienswijzen.

Kijken naar basistaken

Het dagelijks bestuur heeft tegen de achtergrond van de financiële uitdagingen waar gemeenten naar verwachting in de komende jaren voor komen te staan begin september 2024 opdracht gegeven aan de directeur publieke gezondheid een analyse te maken van takenpakket van de GGD en de daaraan gekoppelde financieringsstromen. Voor de kerstvakantie is aan het algemeen

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

bestuur het (tussen)resultaat gepresenteerd, waarna deze is verwerkt in een rapportage. Hierin zijn de door het algemeen bestuur meegegeven bestuurlijke aandachtspunten ook in proces weggezet. Nagenoeg alle aandachtspunten komen ook terug in de Kaderbrief bij begroting 2026, die in de vergadering van het algemeen bestuur van februari 2025, tegelijk met de rapportage analyse takenpakket en financieringsstromen, is behandeld.

De meeste bestuurlijke aandachtspunten hebben gelijk navolging gekregen en een enkele daarvan is direct al verwerkt in de Programmabegroting 2026, die in lijn met de kaderbrief is opgesteld. In de rapportage is bij meerdere bestuurlijke aandachtspunten al aangegeven dat deze meer concreet in het vervolg van 2025 hun beslag krijgen. Een aantal ontwikkelingen moeten dit jaar nog gevolgd worden om het structurele effect te kunnen duiden en een aantal onderwerpen zijn onderwerp van gesprek en besluitvorming van het algemeen bestuur, waarover hieronder meer.

Bij het maken van de analyse en het kijken naar mogelijkheden om efficiënter te werken en kosten te besparen, hebben we ons niet beperkt tot de aanvullende producten. Anders dan het beeld dat blijkbaar is ontstaan, hebben we bij de analyse van het takenpakket ook gekeken naar ombuigingsmaatregelen binnen de basistaken. Bij de wettelijke taak voor gemeenten Infectieziektebestrijding bijvoorbeeld. Echter is hier gebleken dat de ombuiging onderaan de streep vraagt om een investering in plaats van een besparing. Hoe hiermee om te gaan is onderwerp van gesprek dit jaar, te beginnen op 10 juli 2025.

Ook bij Jeugdgezondheidszorg beperken de verkende ombuigingsmaatregelen zich niet tot de aanvullende producten. In een voorstel dat op 10 juli 2025 voorligt aan het algemeen bestuur stellen wij voor om een aantal huidige aanvullende activiteiten over te hevelen naar het basispakket, zonder verhoging van de algemene gemeentelijke bijdrage. Om dit mogelijk te maken gaan we werk dat tot de basistaken behoort efficiënter en effectiever uitvoeren. Voor gemeenten die de betreffende aanvullende activiteiten nu van ons afnemen levert dit voorstel met ingang van 2026 een verlaging van het tarief op. Indien gemeenten de financiering van deze aanvullende activiteiten structureel in de begroting hebben opgenomen, betekent dit voorstel vanaf 2028 een structurele besparing op de uitgaven Jeugdgezondheidszorg.

Maatschappelijk effect

Uit de analyse van het takenpakket zijn een aantal mogelijkheden naar voren gekomen om efficiënter te werken en daardoor mede ook kosten te besparen. Echter de analyse heeft ook in kaart gebracht dat er, als gevolg van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen, sprake is of kan zijn van risico's in de exploitatie en dat voor een enkel product een investering gevraagd wordt.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Niet alleen bij Infectieziektebestrijding maar ook op andere basistaken heeft de analyse van het takenpakket aangetoond dat de dienstverlening onder druk staat of onder druk komt te staan. Bij het maken van keuzes dienen wij, zoals ook de oproep expliciet luidt in een van de zienswijzen, de kwetsbaarheid van de publieke gezondheid te blijven bewaken door de eventuele maatschappelijke effecten daarvan in beeld te brengen. Want zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ook aangeeft raken bezuinigingen niet alleen de GGD maar vooral de gezondheid en veiligheid van de inwoners in de regio.

Bezuinigingen

Wij gaan dus zeker door met het kijken naar onze uitgaven en mogelijke ombuigingsmaatregelen, ook binnen de basistaken. Of dit onderaan de streep leidt tot een verlaging van de algemene gemeentelijke bijdrage en of dat 5% is, zoals de opdracht in een van de zienswijzen luidt, is afhankelijk van welke keuzes in het algemeen bestuur gemaakt worden. Wij zullen in ieder geval voorstellen doen waarbij we ook aangeven of we de verschillende taken nog in goede onderlinge samenhang kunnen uitvoeren ten behoeve van het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid in IJsselland.

Besluiten van het algemeen bestuur kunnen leiden tot een begrotingswijziging. Indien deze leidt tot een wijziging van de algemene gemeentelijke bijdrage, wordt de begrotingswijziging voor zienswijzen aan de gemeenteraden voorgelegd.

Indexering

In een zienswijze wordt opgeroepen om bij de indexering de BBP-norm te hanteren en niet hoger te indexeren dan 2,7%. De GGD volgt bij de prijsindexering de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product, op basis van de jaarlijkse prognose van het CPB. Voor de loonontwikkeling hanteren we de werkelijke loonkosten in het betreffende jaar, aangevuld met de loonvoet 'prijs overheidsconsumptie, netto beloning werknemers', zoals opgenomen in de septembercirculaire van het Gemeentefonds. Dit is conform afspraken rondom indexering gemaakt door het algemeen bestuur, bekrachtigd met het vaststellen van de Kaderbrief bij de begroting 2026.

Door het zogenoemde na-ijleffect lijkt de toegepaste indexering soms hoger dan de BBP-norm. Dit komt doordat de werkelijke prijsstijgingen in voorgaande jaren kunnen afwijken van de eerder begrote bedragen, waardoor een correctie in latere jaren nodig is. Hierdoor ontstaat tijdelijk een hogere indexering dan het actuele BBP-percentages, terwijl GGD structureel blijft aansluiten bij de BBP-ontwikkeling zoals voorspeld door het CPB. Dit zorgt voor een nauwkeurige en realistische afstemming van de begroting op de werkelijke economische ontwikkelingen:

Conclusies

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijselland.nl
I www.ggdijselland.nl

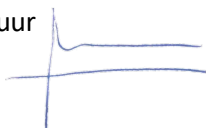
Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

- de afspraken met het algemeen bestuur over het opvolgen van de bestuurlijke aandachtspunten in de rapportage analyse takenpakket en financieringsstromen komen in tijd, inhoud en doel overeen met de oproep in vijf zienswijzen om te kijken naar de uitgaven, zowel bij de aanvullende producten als de basistaken, en de resultaten hiervan te verwerken in de volgende kaderbrief en begroting.
- bij het kijken naar de uitgaven en doen van voorstellen blijven wij de publieke gezondheid in onze regio bewaken.
- voor het indexeren van de lonen volgen wij jaarlijks het bestuurlijk afgesproken proces, dat nog met het vaststellen van de Kaderbrief bij begroting 2026 is bekrachtigd.

Gelet op voorgaande conclusies stellen wij het algemeen bestuur voor de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 ongewijzigd vast te stellen. Het algemeen bestuur neemt op 10 juli 2025 een besluit over dit advies.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur

Michiel van Willigen, voorzitter

Astrid Schulting, secretaris

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Bijlage 1 Zienswijzen op Programmabegroting 2025

Kernboodschap of -oproep gemeente Hardenberg

Wij vragen u dan ook om enerzijds te blijven kijken naar mogelijkheden om kosten te besparen. Anderzijds vragen wij u om de kwetsbaarheid van de publieke gezondheid te blijven bewaken door de eventuele maatschappelijke effecten daarvan in beeld te brengen, bij voorkeur in scenario's.

Kernboodschap of -oproep gemeente Kampen

In die gedachte willen wij de GGD dringend de opdracht geven om bij de komende meerjarenraming ook kritisch te kijken naar de uitgaven binnen de basistaken, 71% van de GGD begroting. In de totaliteit van alle uitgaven van de GGD. Hierbij gaat het om een blijvende en duurzame verlaging van de begroting, van 5% voor de gemeentelijke algemene gemeentelijke bijdrage. We willen de GGD vragen om te zoeken naar structurele ruimte in de gehele begroting. De (eerste) resultaten hiervan willen wij in de Kaderbrief en de Programmabegroting van 2027 terug te zien, en uiterlijk in 2028 gerealiseerd te zien worden. Op deze manier heeft de GGD tijd en mogelijkheden om hier op een juiste en zorgvuldige manier invulling aan te geven en gemeenten hierbij betrekken.

Kernboodschap of -oproep gemeente Olst-Wijhe

In die gedachte vragen wij de GGD ook om te zoeken naar structurele ruimte in de gehele begroting en ook kritisch te kijken naar de uitgaven binnen de basistaken. Deze maken immers met 71% het grootste deel uit van de GGD-begroting. Wij begrijpen dat dit geen fijne boodschap is. Zeker, omdat de analyse ook laat zien dat er geïnvesteerd dient te worden in bepaalde producten om te voldoen aan de landelijke norm. Toch dient er bezuinigd te worden, ook bij de GR-en. Wij vertrouwen erop dat u ons verzoek de komende periode meeneemt in de uitwerking van de Kaderbrief 2027 en Programmabegroting 2027.

Kernboodschap of -oproep gemeente Raalte

Daarom doen we met deze zienswijze aan u de oproep om de indexeringsnorm BBP die door het rijk wordt gehanteerd voor de compensatie van loon- en prijsontwikkeling te volgen en dus niet hoger te indexeren dan 2,7%.

Kernboodschap of -oproep gemeente Staphorst

In die gedachte willen wij de GGD dringend de opdracht geven om ook kritisch te kijken naar de uitgaven binnen de basistaken met een omvang van 72% van de GGD begroting. We willen de GGD vragen om te zoeken naar structurele ruimte in de gehele begroting, om zo minder kosten te

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

maken. Wij vertrouwen erop dat u ons verzoek de komende periode meeneemt in de uitwerking van de Kaderbrief 2027 en Programmabegroting 2027.

Kernboodschap of -oproep gemeente Steenwijkerland

De gemeenteraad constateert dat de GGD geen bezuinigingsmogelijkheden heeft verwerkt in de (meerjaren-) begroting en roept de GGD op om ook binnen de andere taken (93% van het totaal aan taken en 71% van de begroting) te kijken naar besparingen en de consequenties daarvan voor te leggen aan het algemeen bestuur.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle